

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO

Į S A K Y M A S DĖL KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO AKVATORIJOS TECHNINĖS PRIEŽIŪROS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2004 m. rugpjūčio 16 d. Nr. 3-433
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymu (Žin., 1996, Nr. [53-1245](#)) bei siekdamas sudaryti saugias sąlygas laivybai uosto akvatorijoje:

1. T v i r t i n u Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatorijos techninės priežiūros taisykles (pridedama).

2. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2000 m. gruodžio 4 d. įsakymą Nr. 348 „Dėl Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatorijos techninės eksploatacijos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [108-3466](#)).

SUSISIEKIMO MINISTRAS

ZIGMANTAS BALČYTIS

PATVIRTINTA
Lietuvos respublikos susisiekimo ministro
2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu nr. 3-433

KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO AKVATORIJOS TECHNINĖS PRIEŽIŪROS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios taisyklės reglamentuoja Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatorijos techninės priežiūros tvarką ir yra privalomos VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos (toliau – Uosto direkcija) tarnyboms, uosto naudotojams bei kitiems subjektams, vykdantiems uosto akvatorijos gilinimo ir valymo darbus.

2. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją sudaro Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų ribų vandens plotas, kuriame yra laivybos kanalas, plūdrieji statiniai ir vidinis bei išorinis reidai. Uosto akvatorijos ribos nurodytos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto laivybos taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1998 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. 286 (Žin., 1998, Nr. [69-2025](#); 2003, Nr. [113-5086](#)).

3. Uosto akvatorijos techninės priežiūros tikslas – užtikrinti uosto akvatorijos matmenis (akvatorijos gylį, plotį, vedlinės padėtį, dugno povandeninio šlaito nuolydį) siekiant sudaryti saugias sąlygas laivybai ir laivams stovėti.

4. Uosto akvatorijos techninę priežiūrą sudaro:

4.1. projektinių akvatorijos matmenų palaikymas vykdant dugno valymo darbus;

4.2. uosto akvatorijos gilinimo bei valymo darbų techninė priežiūra;

4.3. informacijos apie uosto akvatorijos būklę kaupimas (akvatorijos dalių techniniai pasai, batimetriniai planai, iškasto grunto kiekiai bei jo užterštumas);

4.4. aplinkos apsaugos reikalavimų, vykdant akvatorijos techninę priežiūrą, kontrolė;

4.5. apžiūros: sezoninės (pavasarių, rudenį), periodinės (bendros arba dalinės), neeilinės (po stichinių nelaimių), inspekcinės (specialios), nuolatiniai stebėjimai.

5. Povandeninių darbų atlikimo tvarką reglamentuoja Klaipėdos valstybinio jūrų uosto naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1997 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. 264 (Žin., 1997, Nr. [72-1853](#); 1999, Nr. [64-2082](#)).

6. Laivų prasilenkimo su dugno gilintojais tvarką reglamentuoja Klaipėdos valstybinio jūrų uosto laivybos taisyklės.

II. AKVATORIJOS TECHNINĖS PRIEŽIŪROS TVARKA

7. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatorijos techninę priežiūrą vykdo ir už uosto akvatorijos techninę būklę atsako Uosto direkcija.

8. Laivų leistina grimzlė skelbiama uosto kapitono įsakymu remiantis mažiausiais ribiniais gyliais akvatorijos reiduose, farvateriuose, prie krantinių, atsižvelgiant į hidrometeorologines bei sąnašų susidarymo sąlygas.

9. Uosto akvatorijos gylius matuoja:

9.1. Uosto direkcija pagal uosto kapitono nurodymus;

9.2. atestuota įmonė pagal Uosto direkcijos užsakymą.

10. Akvatorijos dugno gilinimo ir valymo darbų apimtis apskaičiuoja ir darbų technines užduotis rengia ir tvirtina Uosto direkcija.

11. Inžinerinių tinklų (elektros ir ryšių kabelių, vamzdynų) ir kitų objektų apsaugos zonose, nustatytose pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimą Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. [22-652](#)), draudžiama mesti inkarus. Prireikus gilinti, valyti bei traluoti dugną šiose zonose galima, tik raštu iškvietus minėtų objektų savininkus (naudotojus), nurodant atvykimo laiką ir vietą bei gavus raštu jų

reikalavimus (nurodymus). Statyti naujus inžinerinius tinklus uosto akvatorijoje leidžiama, tik suderinus darbų projektą ir gavus Uosto direkcijos leidimą.

12. Uosto direkcija sudaro visų uosto akvatorijos dalių techninius pasus, kuriuose nurodo akvatorijos projektinį gylį, laivybos gylio atsargą dėl sąnašų susidarymo, akvatorijos plotį, dugno šlaito nuolydį ir kt. duomenis. Techniniai pasai, atlikus akvatorijos gilinimo darbus bei pastačius naujas krantines, tikslinami. Techniniai pasai saugomi Uosto direkcijoje.

13. Uosto direkcijoje apie įvykdytus dugno valymo, gilinimo bei gruntų gramzdinimo darbus kaupiami šie duomenys:

13.1. gilinimo darbų techniniai projektai;

13.2. valymo ir gilinimo darbų užduotys;

13.3. iškasto ir nugramzdinto grunto kiekiai, jų užterštumas bei gramzdinimo terminai;

13.4. atliktų darbų priėmimo aktai.

14. Gilinimo darbų techninis projektas rengiamas pagal turimus numatomo darbų rajono batimetrinius duomenis, kurie negali būti senesni kaip 120 dienų.

15. Gilinimo arba valymo darbų techninės užduoties elektroninė versija rengiama pagal batimetrinius duomenis. Gylių matavimai turi būti atlikti likus ne daugiau kaip 30 kalendorinių dienų iki darbų pradžios. Techninė užduotis turi būti parengta per 10 darbo dienų po batimetrinių duomenų elektroninės versijos pateikimo. Batimetrinių duomenų pateikimo terminai skaičiuojami nuo pirmos palankios batimetriniams matavimams dienos po paraiškos pateikimo.

16. Baigus gilinimo ar dugno valymo darbus, rangovas pateikia užsakovui darbų baro batimetrinį planą, jo elektroninę versiją ir iškasto grunto kiekio žiniaraštį. Uosto direkcija tikrina batimetrinio plano teisingumą ir darbų kiekį, atlikdama gylių matavimus po darbų pabaigos. Gilinimo ar valymo darbų metu iškasto grunto kiekis paskaičiuojamas per 10 darbo dienų po gylių matavimo duomenų elektroninės versijos pateikimo. Pranešimas apie darbų pabaigą ir darbai tikrinami taip:

16.1. rangovas, likus 5 darbo dienoms iki planuojamos darbų pabaigos, taip pat baigęs darbus, raštu apie tai informuoja Uosto direkciją;

16.2. po gilinimo darbų pasiektas projektinis gylis patvirtinamas Uosto direkcijos užsakymu rangovo lėšomis atliktu hidrografiniu tralavimu;

16.3. hidrografinis tralavimas turi būti pradėtas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo darbų pabaigos.

17. Uosto įplaukos kanale skubos tvarka (likviduojant štormų, uraganų ir kitų ekstremalių situacijų padarinius) įvykdžius dugno valymo darbus, leidžiama juos priimti pagal gruntovežių reisų skaičių ir jų triumų talpą, išvežto grunto tūriui nustatyti taikant patvirtintą metodiką.

18. Vykdamas dugno valymo ir gilinimo darbus, jų eigą tikrina Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentas, kuriam Uosto direkcija kas ketvirtį pateikia informaciją (nustatytos formos lentelėje) apie iškasto ir nugramzdinto grunto kiekį, pobūdį, vietą, laiką ir užterštumą.

19. Planuojamų darbų apimtys (m^3) apskaičiuojamos vertinant leistiną gilinimo ir valymo darbų paviršių pagal gylį ir plotį:

$$V_{\text{pilnas}} = V_{\text{proj}} + V_{\text{perv}},$$

kur:

V_{pilnas} – planuojama darbų apimtis, m^3 ;

V_{proj} – darbų apimtis iki akvatorijos projektinių matmenų, m^3 ;

V_{perv} – leistino paviršiaus darbų apimtis, m^3 .

20. Gilinimo bei valymo darbų apimtys apskaičiuojamos programine įranga naudojant DTM (Digital Terrain Model – skaitmeninis vietovės modelis) metodą. Šiuo metodu pagal matavimų duomenis sudaromas skaitmeninis vietovės modelis suskirstant vietovės paviršių į geometrines figūras. Gilinimo ir valymo darbų apimtis gaunama susumavus atskirai apskaičiuotų geometrinių figūrų tūrius iki gilinimo ribos.

III. APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMAI

21. Uosto akvatorijos vandenų apsaugą reglamentuoja Lietuvos Respublikos jūros aplinkos apsaugos įstatymas (Žin., 1997, Nr. [108-2731](#)). Uosto direkcijos tarnybos bei uosto naudotojai turi imtis visų priemonių, padedančių išvengti teršimo bei jį likviduoti ir apsaugoti jūros rajoną nuo ūkinės veiklos žalingo poveikio pagal Klaipėdos valstybinio jūrų uosto naudojimo taisyklės ir Klaipėdos valstybinio jūrų uosto laivybos taisyklės.

22. Laivų savininkai ar valdytojai privalo užtikrinti, kad laivai uosto akvatorijoje plaukiotų ar stovėtų pagal visus Lietuvos Respublikos teisės aktų ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nustatytus aplinkos apsaugos reikalavimus.

23. Uosto akvatorijoje draudžiama išmesti į vandenį, ant ledo ir į krantą šiukšles, kietas atliekas, taip pat išleisti vandenį su kenksmingomis ir pavojingomis medžiagomis.

24. Gruntui gramzdinti jūroje Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse turi būti gautas Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento leidimas.

25. Iškasto grunto gramzdinimą jūroje kontroliuoja Uosto direkcijos laivų eismo tarnyba, leisdama gruntovežio kapitonui ištuštinti triumą tik pasiekus leidime nurodytą vietą.

26. Akvatorijos vandenų cheminė sudėtis kontroliuojama panaudojant uosto aplinkos stebėsenos duomenis.

27. Akvatorijos užterštumui likviduoti naudojami naftos bei šiukšlių rinktuvai ir kitos techninės priemonės.

IV. HIDROGRAFIJOS DARBAI

28. Uosto direkcija užtikrina planinius akvatorijos gylių matavimus:

28.1. kartą per mėnesį uosto įplaukos kanale ir šiaurinėje akvatorijos dalyje iki PK5 piketo;

28.2. kartą per ketvirtį Ro-Ro terminalo bei Tarptautinės jūrų perkėlos akvatorijose, Malkų įlankos įplaukos kanale;

28.3. 2 kartus per metus – likusioje uosto akvatorijoje.

29. Matuojant akvatorijos gylį:

29.1. matuojamas vandens lygis;

29.2. tikrinami gylio matavimo prietaisai;

29.3. matuojamas gylis ir nustatomos taškų koordinatės;

29.4. apdorojami matavimų rezultatai ir pateikiami batimetriniai duomenys.

30. Uosto akvatorijos batimetriniuose planuose pateikiama ši informacija:

30.1. gylio matavimo prietaiso pavadinimas;

30.2. matavimų vykdymo data, darbų pradžios ir pabaigos laikas;

30.3. bylos numeris ir plano spausdinimo data;

30.4. akvatorijos vandens lygis matavimų pradžioje ir pabaigoje;

30.5. darbų vykdytojų pavardės ir jų parašai (gylių planus pasirašo matuotojas, tikrintojas ir padalinio viršininkas);

30.6. batimetriniuose planuose gylis nurodomas 0,1 m tikslumu.

31. Matuojant gylį vienspinduliniu arba daugiaspinduliniu echolotu, vadovaujamasi IHO standartu S-44 arba adaptuota šio standarto nacionaline redakcija.

32. Kiekvieną kartą prieš gylio matavimų darbų pradžią yra privaloma patikrinti naudojamą echolotą pagal jo instrukciją.

33. Akvatorijos vandens lygis fiksuojamas prieš darbų pradžią, kas valandą darbų metu ir baigus darbus.

34. Gylio matavimų rankiniu lotu detalumas parodytas 1 lentelėje. Rankinio loto svorio slėgis į gruntą turi būti 50 g/cm².

1 lentelė

Akvatorijos gylių matavimų rankiniu lotu detalumas

Objektas	Matavimų pobūdis			
	Gilinimo ir valymo darbų priėmimas		Kontroliniai matavimai	
	minimalus atstumas tarp profilių, m	minimalus atstumas tarp profilio taškų, m	minimalus atstumas tarp profilių, m	minimalus atstumas tarp profilio taškų, m
Uosto farvateris ir laivų stovėjimo reidai	50	10	100	10
Akvatorijos prie krantinių:				
– atkarpoje iki 5 m nuo krantinės	10	10	1	5
– atkarpoje nuo 5 m iki 25 m nuo krantinės	20	20	1	10

35. Visi gylio matavimų rezultatai Baltijos jūros aukščių sistemoje pateikiami uosto akvatorijos vandens nulinio lygio atžvilgiu.

36. Akvatorijos gylio matavimo taškų koordinatės pateikiamos WGS-84 sistemoje. Taškų koordinatės nustatomos naudojant globalinę pozicionavimo sistemą (GPS) arba geodezinius prietaisus.

37. Matuojant gylius uosto akvatorijoje, vandens lygis fiksuojamas Aplinkos ministerijos Jūrinių tyrimų centro nuolatiniame vandens lygių matavimo ir laikinuose vandens lygio matavimo postuose.

38. Pagal laikinojo vandens lygio matavimo posto duomenis daromos gylio pataisos, kai skirtumas tarp vandens lygių parodymų nuolatiniame ir laikinajame postuose didesnis kaip 0,05 m.

39. Patikrinti ir suderinti gylių matavimo duomenys teikiami uosto kapitonui ir paraiškų pateikėjams.

40. Matuojant uosto akvatorijos gylius kitų organizacijų (ne Uosto direkcijos) užsakymu, už atliktus darbus atsiskaitoma pagal pateiktą sąskaitą.

V. UOSTO AKVATORIJOS DUGNO VALYMO DARBAI

41. Dugno valymą nuo nuskendusių daiktų, trukdančių laivams saugiai plaukioti, organizuoja Uosto direkcija.

42. Akvatorijos dugno valymo tikslas – atstatyti projektinį laivybos gylį ir plotį šalinant susikaupusį sąnašų sluoksnį.

43. Dugno valymo darbams vykdyti turi būti gautas Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento leidimas, išduotas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos normatyvinių dokumentų LAND46-2002 „Grunto kasimo jūrų ir jūrų uostų akvatorijose bei iškastų gruntų tvarkymo taisyklės“, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. 77 (Žin., 2002, Nr. [27-976](#)).

44. Uosto akvatorijos dugno valymo darbų techninę dokumentaciją sudaro:

44.1. dugno valymo darbų techninė užduotis su batimetriniu akvatorijos planu M 1:2000 (arba M 1:500 valant prie krantinių 25 m pločio juostoje);

44.2. leidimas valymo darbams ir gruntui gramzdinti jūroje arba sandėliuoti krante;

44.3. rangos darbų sutartis.

45. Dugno valymo darbų metu rangovas negali viršyti techniniame pase nurodyto akvatorijos gylio, pasiekto gilinant akvatoriją pagal projektą.

46. Dugno valymo darbų kiekiai ir terminai nustatomi atsižvelgiant į būtiną gylio atsargą dėl sąnašų įvairiose akvatorijos dalyse ir nešmenų intensyvumą.

47. Uosto farvaterio projektinis gylis skaičiuojamas:

$$H = H_n + \Sigma Z$$

kur:

H_n – navigacijos gylis, m;

ΣZ – sąnašų sluoksnis, m.

VI. UOSTO AKVATORIJOS GILINIMO BEI VALYMO DARBŲ TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

48. Gilinimo darbų eiga (nuo pradžios iki atidavimo naudoti) Uosto direkcijos paskirto asmens aprašoma gilinimo darbų žurnale, kuriame įrašomi visų priežiūros dalyvių atliktų patikrinimų rezultatai ir reikalavimai. Gilinimo darbų žurnalas saugomas Uosto direkcijoje.

49. Gilinimo darbų priežiūra yra:

49.1. projekto vykdymo priežiūra, kuri atliekama vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 1.09.04:2002 „Statinio vykdymo priežiūra“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. 179 (Žin., 2002, Nr. [43-1638](#));

49.2. techninė priežiūra, kurią vykdo Uosto direkcijos paskirtas priežiūros vadovas, vadovaudamasis statybos techniniu reglamentu STR 1.09.05:2002 „Statinio statybos techninė priežiūra“;

49.3. valstybinė specialiujų reikalavimų priežiūra, kurią vykdo Aplinkos ir Susisiekimo ministerijos.

50. Dugno gilinimo ir valymo darbų techninės priežiūros tikslas – projekto techninių ir aplinkos apsaugos reikalavimų bei darbų techninės užduoties reikalavimų įvykdymo kokybės kontrolė, dokumentacijos tvarkymas, pasiūlymas mokėti už faktiškai atliktus darbus.

51. Techninės priežiūros vadovas privalo tikrinti:

51.1. techninę dokumentaciją;

51.2. gilinimo darbų, projekto sprendinių bei valymo darbų techninės užduoties reikalavimų įvykdymą;

51.3. atliktų darbų kiekio apskaičiavimo teisingumą;

51.4. kasamo grunto charakteristikų atitiktį pateiktoms projekte.

52. Projekto vykdymo priežiūros vadovas privalo:

52.1. tikrinti projekto sprendinių įgyvendinimo teisingumą;

52.2. nagrinėti vykdytojo siūlomus darbų technologijos arba projekto sprendinių pakeitimus ir prireikus juos derinti;

52.3. derinti gilinimo darbų baro technines užduotis.

53. Vykdamas uosto akvatorijos dugno gilinimo darbus (išskyrus 25 m juostą prie krantinių) leidžiamas 0,5 m gylio perviršis ir 3 m pločio perviršis.

Neiškasos, didesnės nei 10 cm (lyginant su projektiniu gyliu), turi būti pašalintos kasant pakartotinai.

54. Gilinti akvatoriją prie pastatytų krantinių leidžiama su sąlyga, jei krantinių projekte buvo numatytas atitinkamas gylis.

55. 25 m pločio juostoje prie krantinių dugno gilinimo darbai atliekami, atsižvelgiant į krantinės konstrukciją, projektuotojo reikalavimus darbų technologijai bei gilinimo technikai.

VII. GYLIO MATAVIMŲ DUOMENŲ PRIĖMIMAS IR SAUGOJIMAS

56. Gylių matavimų duomenys užfiksuojami CD-R (neperrašomuose) diskuose.

57. Diskai su gylių matavimais priimami ir saugomi Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų ir Uosto direkcijos nustatyta tvarka.